

Op 5 januari 1929 werd door advocaat Tonnaer uit Venlo octrooi aangevraagd.

In de dertiger jaren is de zaak in de Tweede Kamer behandeld en enigzins op de lange baan geschoven.

Er zijn inmiddels medicamenten uitgevonden, die niet des pettenmakers waren.

Voor Gemerts Heem gaf de heer Van Elten zijn 50 jaar lang geheim gehouden recept prijs alsmede een door de octrooiraad getekende verklaring. Zie voorgaande bladzijde.

Chr. van Schijndel.

De heer Jos. van Elten is nu 80 jaar en woont in een van de appartementen van de bejaardenflat Ruyschenbergh.

HOE OOST-BRABANT ONTSTOND.

Tijdens Julius Caesar, die leefde in de laatste eeuw voor onze jaartelling en een groot deel van ons land veroverd heeft, woonde in Oost-Brabant een stam van de Germanen, de Menapiërs. Het land was woest, met grote bossen, vooral van eiken en berken, ook uitgestrekte heiden en gevaarlijke moerassen.

De vennen van nu waren toen meertjes, de tegenwoordige beken waren tamelijk grote rivieren.

De bewoners leefden van jacht, visserij en wat landbouw met weinig vee.

De Romeinen lieten hen meestal ongemoeid, behalve als na een strooptocht van de Menapiërs in 't meer gecultiveerde gebied een strafexpeditie nodig bleek.

De mannen werden zoveel mogelijk gedood, de woningen verwoest en vrouwen en kinderen in slavernij weggevoerd.

Later werden ook Bataven in het gebied geplaatst om open gevallen plaatsen op te vullen en voor grotere veiligheid van de Romeinen, vooral aan de oevers van de Maas en zijstromen.

Later heet Oost-Brabant Taxandria en in de 7e eeuw werden de bewoners christen, vooral door de H. Lambertus, maar ook door de H. Willibrordus en Amandus.

De Franken verdeelden Taxandria en namen alle woeste grond in bezit, de bebouwde grond bleef aan de vroegere eigenaars.

Wel mochten de bewoners gebruik maken van het woeste gebied, maar ze moesten voor het gebruik van het woeste gebied, "de gemeynst" of "vroente" een jaarlijkse cyns betalen en hand- en spandien-

sten verrichten voor het gebruik van het zgn. "Koningsland". In de gevallen dat de grond niet allemaal voor de bewoners van een dorp nodig was, mochten ook de inwoners van andere dorpen een deel van zo'n "gemeente" gebruiken tegen betaling van een jaarlijkse geburentiend of geburencijns. (Men moet bij het woord "geburen" niet zozeer aan "buurman" denken, maar aan het Duitse woord gebühren = toebehoren.

In de 11e eeuw hoort Taxandria bij het graafschap Brabant (dat pas later hertigdome wordt. Brabant (vroeger Brabant) was verdeeld in 4 kwartieren, nl. Leuven - Brussel - Antwerpen - Den Bosch.

Het Kwartier van Den Bosch was weer verdeeld in de Meijerij met ook 4 kwartieren, Peelland (St. Oedenrode), Kempenland (Eindhoven) Oisterwijk (Oisterwijk) en Maasland (Oss). Verder de stad 's-Hertogenbosch, de stad Grave (later ook bij Gelder), 't Land van Cuyk, 't Land van Ravenstein, 't Graafschap Megen, 't Graafschap Bokhoven en de vrije heerlijkheid Gemert.

Aan het hoofd van de 4 kwartieren, Peelland, Kempenland, Oisterwijk en Maasland stond telkens een kwartierschout. Naast hem stond een college van afgevaardigden. Ieder dorp zond 1 of meer afgevaardigden naargelang de grootte. Deze maakten de wetten of verordeningen, die voor de hele streek golden.

Uit hun midden kozen ze leden, die voor de uitvoering van de besluiten moesten zorgen. Deze 6 gecommitteerden vergaderden in het gebied waar en zo vaak als zij wilden. Het voornaamste punt van de agenda in zo'n kwartierschoutvergadering vormden in oorlogstijd de oorlogsschattingen en legerlasten. Bij onderling overleg werd dan vastgesteld welk aandeel in de oorlogsschatting ieder dorp te betalen had.

Buiten oorlogstijd ging 't meer over zaken van algemeen belang, zoals het verbeteren van wegen en rivieren, het beletten van roverijen, het jagen op wolven enz.

Deze wijze van bestuur bleef in ons gewest tot het begin van de 19e eeuw. Eerst na de Belgische opstand (dus na 1831) kreeg Brabant de vorm die het nu nog heeft en naar ik hoop, zal blijven houden, ondanks de plannen van de minister.

Berlicum

M.A. van Helvert.
